

З ЧОГО СКЛАДАЄТЬСЯ ТАРИФ?

USAID

ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

www.merp.org.ua

Проект USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»
www.facebook.com/merpukraine

Тариф = Витрати + Прибуток (інвестиції) + ПДВ

Витрати – лівова частка тарифу (може сягати до 80%). До них відносять витрати на паливо, електроенергію, оплату праці тощо. Саме зростання цих статей витрат призводить до підвищення тарифів.

Прибуток (інвестиції) – складова тарифу, яка спрямовується на покращення технічного стану обладнання та мереж, а також на забезпечення належної якості послуг. У чинних тарифах для населення ця складова відсутня або мінімальна (хоча законодавством обмежень її розміру у % не встановлено).

ПДВ (податок на додану вартість) – обов'язкова складова у розмірі 20%, що встановлюється державою.

ЧОМУ ЗРОСЛИ ТАРИФИ?

Основною причиною різкого підвищення тарифів є штучне стримування їхнього зростання у минулому. Не зважаючи на те, що ринкова ціна на енергетичні ресурси невинно зростала, упродовж десятиліть українці отримували платіжки із заниженими цифрами.

За радянських часів, а потім і за часів незалежності України, лівову частку від вартості комунальних послуг за нас відшкодовувала підприємствам держава. Але державних дотацій їм не вистачало навіть на покриття витрат, не кажучи про модернізацію мереж та купівлю нового обладнання. В таких умовах забезпечувати належну якість послуг вкрай важко.

Сьогодні, коли Україна взагалі припиняє дотації підприємствам, необхідність у своєчасному та обґрунтованому підвищенні тарифів стає одним із найактуальніших питань для забезпечення належного рівня обслуговування. Жителі європейських країн, для прикладу, завжди сплачували повну вартість комунальних послуг, то ж і отримували їх на належному рівні.

Вплив на зростання тарифів має також інфляція. Зміна цін на основні ресурси, що використовуються для надання комунальних послуг, повинна враховуватися у тарифах.

ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЯ

У більшості українців споживання електроенергії фіксує звичайний однозонний лічильник. При цьому тариф, а відповідно і плата за електроенергію, залежить від обсягу споживання у місяць.

Наприклад, для найбільшої категорії споживачів електроенергії – населення (у тому числі, яке проживає в житлових будинках, обладнаних кухонними електроплитами та у сільській місцевості) – з 1 березня 2017 року діють такі тарифи:

**До 100 кВт·год на місяць
(включно) з ПДВ**

90 коп./кВт·год

**Понад 100 кВт·год на місяць
з ПДВ**

168 коп./кВт·год

Зекономити кошти вашої родини можна, встановивши двозонний чи тризонний лічильник. Так, двозонний тариф дає змогу нараховувати плату за двома періодами споживання електричної енергії – «день» (з 7:00 до 23:00) та «ніч» (23:00 – 07:00).

Коефіцієнти розрахунку тарифу за електрику в денний період становить 1, а в нічний – 0,5. Простими словами, якщо роботу енергоємних побутових приладів, які не потребують постійного нагляду, перевести на нічний час (з 23:00 до 7:00), то розрахунок плати за спожиту ними електроенергію, буде відбуватися за удвічі нижчим тарифом.

Період часу

**Тривалість
періоду**

**Тарифний
коефіцієнт**

Денний

07:00 - 23:00

1,0

Нічний

23:00 – 7:00

0,5

Тризонний тариф застосовується для визначення плати за трьома періодами часу: «піковий» у години максимального навантаження енергосистеми, «напівпіковий» та «нічний» – години мінімального навантаження енергосистеми.

Тризонний тариф надає переваги та максимальну економію коштів тим, хто споживає багато електроенергії у нічний час (з 23:00 до 7:00), коли нічний тариф є ще нижчим (коефіцієнт 0,4), ніж при двозонному тарифі (коефіцієнт 0,5).

Проте не варто забувати, що в «пікові» години доведеться сплачувати за максимальним тарифом (коефіцієнт 1,5).

Період часу	Тривалість періоду	Тарифний коефіцієнт
Піковий	08:00 – 11:00 20:00 – 22:00	1,5
Напівпіковий	07:00 – 08:00 11:00 – 20:00 22:00 – 23:00	1,0
Нічний	23:00 – 7:00	0,4

Зауважимо, що з 2016 року відповідно до рішення Уряду (постанова КМУ № 591 від 23.08.2016 р.) процедуру встановлення багатозонних лічильників електроенергії спрощено. Зокрема, надано можливість купувати лічильник самостійно, а не лише в обленерго, та встановлено чіткі терміни параметризації лічильника.

ВОДА

Якщо ви не маєте лічильника води, то обсяг її споживання визначається за нормами. Норми споживання води встановлюються органами місцевого самоврядування залежно від виду благоустрою житлового фонду (облаштування квартир санітарно-технічним обладнанням).

Сьогодні тарифи на послуги з централізованого постачання гарячої води диференціюються лише залежно від наявності/відсутності рушникосушильників.

Найбільший вплив на розмір тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення справляє зростання тарифів на електроенергію та розмір мінімальної заробітної плати. Частка витрат на електроенергію та витрати на оплату праці з відрахуваннями на соціальні заходи сягає в тарифах на послуги з централізованого постачання холодної води та водовідведення до 60%.

ОПАЛЕННЯ

У загальному вигляді для розрахунку плати за опалення за відсутності теплолічильника треба тариф на опалення помножити на опалювальну площу квартири, а за наявності теплолічильника тариф множать на обсяг спожитого за місяць тепла в Гкал, що зафіксував лічильник. Але звертаємо вашу увагу на декілька особливостей нарахування плати за опалення:

споживачі оплачують не лише опалення помешкань, але і місць загального користування;

з 2015 року запроваджено перерахунок вартості послуги з централізованого опалення залежно від температури зовнішнього повітря (Постанова КМУ № 1037 від 30.10.2015);

в опалювальний сезон 2016/17 року діють особливості нарахування плати за надану послугу з централізованого опалення населенню у разі відсутності у квартирі (будинку садибного типу) та на вводах у багатоквартирний будинок засобів обліку теплової енергії (Постанова КМУ № 865 від 30.11.2016).

Тарифи на опалення можуть бути одно- та двоставковими. Двоставковий тариф складається з умовно-змінної (плати за фактично спожиту теплову енергію) та умовно-постійної частин (так звана «абонентська плата»). Умовно-змінна частина відшкодовує підприємствам витрати на паливо та електроенергію, умовно-постійна – решту витрат (на оплату праці, ремонт, матеріали, амортизацію тощо) та прибуток (інвестиції).

При дії двоставкового тарифу умовно-змінна частина виставляється до сплати в опалювальний період, а умовно-постійна – рівномірно протягом року. Це дає можливість зменшити навантаження на сімейні бюджети в опалювальний період.

Двоставкові тарифи широко застосовуються в європейських країнах та вважаються передовою практикою. В Україні двоставкові тарифи на теплову енергію та послуги опалення впровадили й успішно застосовують у Вінниці, Івано-Франківську, Львові та інших містах.

Перспективною системою формування тарифів є стимулююче регулювання. Тариф розраховується таким чином, щоб забезпечити стимули для інвестицій і скорочення неефективних витрат при гарантованому рівні якості послуг.

Безпосередньо вплинути на тарифну політику ми не в змозі. Однак ми можемо стати відповідальними господарями та скоротити споживання енергоресурсів, рахунки за які стрімко збільшуються

Ставайте відповідальними господарями свого будинку!

- 1 — Встановіть лічильники
- 2 — Проведіть енергетичний аудит
- 3 — Створіть ОСББ
- 4 — Беріть участь у програмі державної підтримки енергозбереження та повертайте до 70% коштів, вкладених у матеріали та обладнання. Дізнавайтеся більше на сайті Держенергоефективності: www.sae.gov.ua

Реалізуйте енергоефективні заходи за результатами енергоаудиту!

- 1 — Встановіть індивідуальний тепловий пункт
- 2 — Замініть двері та вікна на енергозберігаючі
- 3 — Утепліть будинок
- 4 — Встановлюйте датчики руху та енергозберігаючі лампочки у приміщеннях загального користування
- 5 — Використовуйте альтернативні джерела енергії

Вчіться економити та бути енергоощадливими!

- 1 — Використовуйте енергоощадну побутову техніку (не нижче класу А)
- 2 — Вимикайте: світло, коли виходите з кімнати; електроприлади з розетки, коли ними не користуєтеся
- 3 — Не лийте воду даремно: закручіть кран, коли чистите зуби; приймайте душ, а не ванну; встановіть на крани аераторні насадки

Ставайте відповідальними господарями свого будинку!

- 1 — Цікавтеся питаннями формування та встановлення тарифів*
 - 2 — Вивчайте законодавство
 - 3 — Користуйтеся правами споживачів житлово-комунальних послуг та правом на доступ до публічної інформації
 - 4 — Звертайтеся за перерахунком у разі ненадання або надання у неповному обсязі послуг чи зниження їхньої якості
 - 5 — Беріть участь у громадських заходах та обговореннях
- * *Більше про тарифну політику можна дізнатися на сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг: www.nerc.gov.ua, на сайті Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України: www.minregion.gov.ua та на сайтах підприємств-виконавців послуг*

Не чекайте, поки зробить сусід, — почніть із себе!